

Odbor za Ustav, Poslovník
i politički sustav
Klasa: 014-01/14-02/10
Urbroj: 6521-1-14-03
Zagreb, 06. studenoga 2014.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 60. Poslovníka Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ broj 81/13.), Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav podnosi Prijedlog odluke u povodu zahtjeva za raspisivanje državnog referenduma Građanske inicijative „U ime obitelji“.

Za izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora Odbor je odredio zastupnika Peđu Grbina, predsjednika Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

Peđa Grbin

Na temelju članka 81. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90., 135/97., 8/98. – pročišćeni tekst, 113/00., 124/00. – pročišćeni tekst, 28/01., 41/01. – pročišćeni tekst, 55/01. – ispravak, 76/10., 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – odluka Ustavnog suda), članka 95. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst) i članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ broj 81/13.), Hrvatski sabor na sjednici održanoj dana _____ donio je

ODLUKU

U POVODU ZAHTJEVA ZA RASPISIVANJE DRŽAVNOG REFERENDUMA GRAĐANSKE INICIJATIVE „U IME OBITELJI“

I.

Sukladno članku 95. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), Hrvatski sabor od Ustavnog suda Republike Hrvatske traži da utvrdi jesu li ispunjene pretpostavke iz članka 87. stavka 1. do 3. Ustava Republike Hrvatske za raspisivanje državnog referenduma na temelju Zahtjeva za raspisivanje državnog referenduma Građanske inicijative „U ime obitelji“ koji je predsjednik Hrvatskoga sabora zaprimio dana 22. listopada 2014. godine, a kojim se traži da se raspiše državni referendum sa sljedećim referendumskim pitanjem:

„Jeste li za to da se na referendumu donese sljedeći Ustavni zakon?“

USTAVNI ZAKON O IZMJENI USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 1.

U Ustavu Republike Hrvatske članak 73. mijenja se i sada glasi:

„Zastupnici se u Hrvatski sabor biraju na vrijeme od četiri godine.

Zastupnici se u Hrvatski sabor, osim zastupnika nacionalnih manjina, biraju prema sustavu razmjernog predstavništva.

Birač može glasovati za jednu od predloženih lista kandidata i može označiti do tri kandidata koji imaju prednost pred ostalim kandidatima na listi za koju je glasovao (preferirani glas).

Izabrani se kandidati s pojedine liste utvrđuju isključivo na temelju najvećeg broja preferiranih glasova. Ako su dva ili više kandidata dobila isti broj preferiranih glasova ili se izbor kandidata ne može utvrditi na temelju preferiranih glasova, tada se izabire kandidat koji je prije po redoslijedu na listi kandidata.

U svakoj izbornoj jedinici se bira najmanje 20 zastupnika. Izborne jedinice ne smiju dijeliti zakonom utvrđena područja Grada Zagreba i županija Republike Hrvatske. Zastupnička će se mjesta raspodijeliti između izbornih jedinica na temelju izračuna odnosa broja birača u svakoj izbornoj jedinici i ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj.

O područjima izbornih jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor donijet će se poseban zakon.

Ako se ne donese zakon o područjima izbornih jedinica iz prethodnog stavka, Republika Hrvatska činit će jednu izbornu jedinicu.

Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj biraju zastupnike u posebnoj izornoj jedinici.

Pravo na sudjelovanje u diobi zastupničkih mjesta u izornoj jedinici ostvaruju kandidacijske liste koje su na izborima dobile najmanje 3% važećih glasova birača. U slučaju da Republika Hrvatska čini jednu izbornu jedinicu za izbor zastupnika, pravo na sudjelovanje u diobi zastupničkih mjesta u izornoj jedinici ostvaruju kandidacijske liste koje su na izborima dobile najmanje 2% važećih glasova birača.

Pravo predlaganja stranačkih i neovisnih lista za izbor zastupnika u Sabor imaju sve političke stranke koje imaju zastupnike u Saboru na dan objave odluke o raspisivanju izbora te političke stranke i skupine birača koji prikupe najmanje 3000 potpisa birača.

Nisu dopuštene zajedničke kandidacijske liste dviju ili više političkih stranaka.

Birači na izborima mogu glasovati: na biračkom mjestu, dopisnim ili elektroničkim putem.

Način izbora zastupnika nacionalnih manjina uređuje se zakonom kojim se uređuju prava nacionalnih manjina.

Zakonom se određuje broj, uvjeti i postupak izbora zastupnika u Hrvatski sabor.“

Članak 2.

Ovaj Ustavni zakon stupa na snagu danom donošenja odluke o njegovu prihvaćanju na referendumu.“.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Narodnim novinama“.

Klasa:

Zagreb,

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga
sabara

Josip Leko

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ODLUKA DONOSI

Člankom 87. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90., 135/97., 8/98. – pročišćeni tekst, 113/00., 124/00. – pročišćeni tekst, 28/01., 41/01. – pročišćeni tekst, 55/01. – ispravak, 76/10., 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – odluka Ustavnog suda, u daljnjem tekstu: Ustav) propisano je da Hrvatski sabor može raspisati referendum o prijedlogu za promjenu Ustava, o prijedlogu zakona ili o drugom pitanju iz svog djelokruga, a odredbom stavka 3. istog članka da će Hrvatski sabor raspisati referendum u skladu sa zakonom, ako to zatraži deset posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj.

Navedene odredbe članka 87. stavka 1. i 3. Ustava sadržane su i u članku 3. stavku 2. i 4. Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ broj 33/96., 92/01., 44/06., 58/06., 69/07. i 38/09.).

Temeljem članka 8.g stavka 1. Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave, Građanska inicijativa „U ime obitelji“ uputila je predsjedniku Hrvatskoga sabora zahtjev za raspisivanje državnog referenduma sa sljedećim referendumskim pitanjem:

„Jeste li za to da se na referendumu donese sljedeći Ustavni zakon?“

USTAVNI ZAKON O IZMJENI USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 1.

U Ustavu Republike Hrvatske članak 73. mijenja se i sada glasi:

„Zastupnici se u Hrvatski sabor biraju na vrijeme od četiri godine.

Zastupnici se u Hrvatski sabor, osim zastupnika nacionalnih manjina, biraju prema sustavu razmjernog predstavništva.

Birač može glasovati za jednu od predloženih lista kandidata i može označiti do tri kandidata koji imaju prednost pred ostalim kandidatima na listi za koju je glasovao (preferirani glas).

Izabrani se kandidati s pojedine liste utvrđuju isključivo na temelju najvećeg broja preferiranih glasova. Ako su dva ili više kandidata dobila isti broj preferiranih glasova ili se izbor kandidata ne može utvrditi na temelju preferiranih glasova, tada se izabire kandidat koji je prije po redosljedu na listi kandidata.

U svakoj izbornoj jedinici se bira najmanje 20 zastupnika. Izborne jedinice ne smiju dijeliti zakonom utvrđena područja Grada Zagreba i županija Republike Hrvatske.

Zastupnička će se mjesta raspodijeliti između izbornih jedinica na temelju izračuna odnosa broja birača u svakoj izbornoj jedinici i ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj.

O područjima izbornih jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor donijet će se poseban zakon.

Ako se ne donese zakon o područjima izbornih jedinica iz prethodnog stavka, Republika Hrvatska čini će jednu izbornu jedinicu.

Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj biraju zastupnike u posebnoj izbornoj jedinici.

Pravo na sudjelovanje u diobi zastupničkih mjesta u izbornoj jedinici ostvaruju kandidacijske liste koje su na izborima dobile najmanje 3% važećih glasova birača. U slučaju da Republika Hrvatska čini jednu izbornu jedinicu za izbor zastupnika, pravo na sudjelovanje u diobi zastupničkih mjesta u izbornoj jedinici ostvaruju kandidacijske liste koje su na izborima dobile najmanje 2% važećih glasova birača.

Pravo predlaganja stranačkih i neovisnih lista za izbor zastupnika u Sabor imaju sve političke stranke koje imaju zastupnike u Saboru na dan objave odluke o raspisivanju izbora te političke stranke i skupine birača koji prikupe najmanje 3000 potpisa birača.

Nisu dopuštene zajedničke kandidacijske liste dviju ili više političkih stranaka.

Birači na izborima mogu glasovati: na biračkom mjestu, dopisnim ili elektroničkim putem.

Način izbora zastupnika nacionalnih manjina uređuje se zakonom kojim se uređuju prava nacionalnih manjina.

Zakonom se određuje broj, uvjeti i postupak izbora zastupnika u Hrvatski sabor.“

Članak 2.

Ovaj Ustavni zakon stupa na snagu danom donošenja odluke o njegovu prihvaćanju na referendumu.“.

(u daljnjem tekstu: Zahtjev), aktom pod brojem Klasa: 014-01/14-02/09, Urbroj.: 363-14-02, od 22. listopada 2014. godine. Uz Zahtjev, sukladno odredbi članka 8.g stavka 2. navedenog Zakona, dostavljeni su i popisi kojima se dokazuje da je raspisivanje referenduma zatražilo 380.649 birača.

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav raspravio je Zahtjev na sjednici održanoj 06. studenoga 2014. godine, kao matično radno tijelo Hrvatskoga sabora, na temelju nadležnosti iz odredbe članka 60. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ broj 81/13.) kojom je propisano da u postupku raspisivanja referenduma, ako to zatraži Ustavom propisan broj birača, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav priprema prijedloge odgovarajućih akata. U okviru utvrđenog djelokruga, zadatak Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav bio je utvrditi jesu li ispunjene pretpostavke za raspisivanje referenduma.

Obzirom na dvojbe koje su se pojavile u pogledu broja potpisa potrebnih da bi se, ako to zatraži deset posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj, raspisao državni referendum, Odbor ovim putem predlaže Hrvatskom saboru da iskoristi svoje pravo i postupi u skladu s člankom 95. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst) i zatraži od Ustavnog suda Republike Hrvatske da utvrdi jesu li ispunjene pretpostavke iz članka 87. stavka 1. do 3. Ustava za raspisivanje državnog referenduma na temelju Zahtjeva za raspisivanje državnog referenduma Građanske inicijative „U ime obitelji“.

I.1. Kao što je već iznijeto, člankom 87. stavkom 1. Ustava propisano je da Hrvatski sabor može raspisati referendum o prijedlogu za promjenu Ustava, o prijedlogu zakona ili o drugom pitanju iz svog djelokruga, a odredbom stavka 3. istog članka da će Hrvatski sabor raspisati referendum u skladu sa zakonom, ako to zatraži deset posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj. Odredbom članka 45. stavka 1. Ustava propisano je da hrvatski državljani s navršenih 18 godina (birači) imaju opće i jednako biračko pravo u izborima za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike Hrvatske i Europski parlament te u postupku odlučivanja na državnom referendumu, u skladu sa zakonom.

Vezano uz navedene odredbe Ustava pojavila su se različita tumačenja o broju potpisa potrebnih za podnošenja zahtjeva za raspisivanje referenduma na temelju građanske (narodne) inicijative, odnosno, da li se brojka od deset posto od ukupnog broja birača odnosi na sve birače iz članka 45. stavka 1. Ustava ili samo na dio njih te je ovaj Odbor mišljenja da je takvu dvojbu potrebno otkloniti korištenjem ovlasti koja je Hrvatskom saboru dana člankom 95. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

I.2. Navedene odredbe članka 87. stavka 1. i 3. Ustava sadržane su i u članku 3. stavku 2. i 4. Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ broj 33/96., 92/01., 44/06., 58/06., 69/07. i 38/09.; u daljnjem tekstu: Zakon o referendumu) kojim je propisano da Hrvatski sabor može raspisati referendum o prijedlogu za promjenu Ustava, o prijedlogu zakona ili o drugom pitanju iz svog djelokruga, a odredbom stavka 4. istog članka da će Hrvatski sabor raspisati referendum o pitanjima iz stavka 2. i 3. navedenog članka ako to zatraži deset posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj. Pritom, odredbom članka 5. Zakona o referendumu propisano je da „na državnom referendumu imaju pravo sudjelovati hrvatski državljani“.

Vezano uz citiranu odredbu članka 5. Zakona o referendumu Odbor ističe da je Odlukom broj: U-I-2051/2007 od 5. lipnja 2007. („Narodne novine“ broj 69/07.) Ustavni sud Republike Hrvatske pokrenuo postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 6. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne samouprave („Narodne novine“ broj 92/01.) kojim je izmijenjen članak 5. stavak 1. Zakona o referendumu i ukinuo ga u dijelu koji glasi: „*koji imaju prebivalište i prebivaju u Republici Hrvatskoj, najmanje godinu dana bez prekida do dana održavanja referenduma.*“.

Obrazlažući tu Odluku Ustavni sud Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) istaknuo je da: „*navedenom izmjenom članka 5. Zakona o referendumu ograničeno je pravo sudjelovanja na državnom referendumu hrvatskih državljana tako da je to pravo dano*

samo hrvatskim državljanima koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, dok su tog prava lišeni hrvatski državljani koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj. Osim toga, tom izmjenom pravo sudjelovanja na državnom referendumu nije dano ni svim hrvatskim državljanima koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj već je uz to, za sudjelovanje na državnom referendumu, propisan dodatni uvjet da državljani Republike Hrvatske moraju i prebivati u Republici Hrvatskoj najmanje godinu dana bez prekida do dana održavanja referenduma. Takvim ograničenjem prava sudjelovanja hrvatskih državljana na državnom referendumu prekršene su odredbe članka 1. stavka 2. i stavka 3. u svezi s člankom 45. stavkom 1. Ustava [...], kao i odredba članka 14. stavka 2. Ustava.“ U nastavku istog obrazloženja Ustavni sud zaključuje: „Člankom 1. stavkom 2. Ustava utvrđeno je da vlast pripada svim hrvatskim državljanima jer se ni neposredno ni posredno ne čini razlika između hrvatskih državljana koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj i hrvatskih državljana koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj. U članku 1. stavku 3. Ustava propisuje se da narod, koji je prethodno određen kao zajednica slobodnih i ravnopravnih državljana (svih), ostvaruje vlast izborom svojih predstavnika i neposrednim odlučivanjem. Pritom valja istaknuti da je jedini ustavni oblik neposrednog odlučivanja referendum. Prema tome, slijedi zaključak da Ustav izjednačuje, kad je riječ o ostvarivanju prava na izbor predstavnika (zastupnika u Hrvatski sabor i predsjednika Republike), uvjete za stjecanje i korištenje biračkog prava s uvjetima za stjecanje prava sudjelovanja na državnom referendumu. Članak 45. stavak 1. Ustava daje biračko pravo hrvatskim državljanima bez obzira imaju li prebivalište u Republici Hrvatskoj ili nemaju [...]“.

Slijedom navedenog, Odbor smatra da je jasno da se ustavna i zakonska formulacija „ako to zatraži deset posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj“ odnosi na sve hrvatske državljane s navršениh 18 godina (birače), koji imaju opće i jednako biračko pravo, a kojih je prema podacima Ministarstva uprave na dan 5. listopada 2014. godine bilo ukupno 4.527.129. Slijedom navedenog, Odbor drži da je za raspisivanje referenduma bilo potrebno prikupiti najmanje 452.713 potpisa podrške birača te da podrška od 380.649 birača nije dovoljna da bi se primjenom odredbe članka 87. stavka 3. Ustava morao raspisati državni referendum.

I.3. Zakonom o registru birača („Narodne novine“ broj 144/12.; u daljnjem tekstu: Zakon o registru) utvrđuje se ustroj, sadržaj i način vođenja registra birača, postupak upisa, ispravka, brisanja, zaključivanje, izrada izvadaka i izdavanje isprava te način obrade podataka za potrebe izbora i referenduma.

U članku 3. točki 1. Zakona o registru registar birača definiran je kao zbirka osobnih podataka o svim biračima hrvatskim državljanima s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i hrvatskim državljanima koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj te državljanima država članica Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj. Sukladno članku 4. Zakona o registru, birač može ostvariti svoje biračko pravo nakon što je upisan u registar birača. Registar birača sastoji se, temeljem članka 5. stavka 2. Zakona o registru, od evidencije birača hrvatskih državljana s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, evidencije birača hrvatskih državljana koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj te evidencije birača državljana država članica Europske unije koji ostvaruju biračko pravo u Republici Hrvatskoj. Prije zatvaranja registra birača u taj registar, sukladno članku 45. stavku 1. Zakona o registru, upisuju se i osobe koje će u razdoblju od zatvaranja registra do dana izbora, odnosno referenduma navršiti 18 godina.

Imajući u vidu da birač može ostvariti svoje biračko pravo nakon što je upisan u registar birača, a u taj registar upisuju se i birači hrvatski državljani koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, njihovo izjašnjavanje o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma bilo bi valjano. Iz toga, nadalje, slijedi da je za utvrđivanje da se o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma izjasnilo deset posto birača od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj relevantan broj svih birača hrvatskih državljana koji su upisani u registar birača posljednjeg dana sakupljanja potpisa birača – kako onih s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, tako i onih koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj.

I.4. Pored navedenog, potrebno je ukazati i na Izvješće Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora pod brojem Klasa: 014-01/10-02/01, Urbroj: 6521-1-10-05 od 14. rujna 2010. o raspisivanju referenduma o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o radu, s Konačnim prijedlogom zakona povodom Zahtjeva za raspisivanje referenduma o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o radu, s Konačnim prijedlogom zakona koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Organizacijski odbor za izjašnjavanje birača o potrebi da se zatraži raspisivanje referenduma aktom pod brojem Klasa: 014-01/10-02/01 od 14. srpnja 2010.

Naime, u navedenom Izvješću Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav, temeljem podataka iz Izvješća Ministarstva uprave i Ministarstva unutarnjih poslova o provjeri birača koji su sudjelovali u izjašnjavanju za raspisivanje referenduma o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o radu, s Konačnim prijedlogom zakona, utvrdio je da je „717.149 birača u Republici Hrvatskoj zatražilo raspisivanje referenduma o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o radu, s Konačnim prijedlogom zakona što je 15,95% od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj“. Kako se na temelju navedenog postotka može odrediti tadašnji ukupan broj birača u Republici Hrvatskoj (4.496.321), od čega je 10% činilo 449.623 birača, razvidno je da taj broj birača uključuje i hrvatske državljane koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Odbor smatra posebno bitnim ukazati da je takvu brojku prihvatio i Ustavni sud kada je u izreci Odluke broj: U-VIIR-4696/2010 od 20. listopada 2010. („Narodne novine“ broj 119/2010.) utvrdio: „*Utvrđuje se da su 3. rujna 2010., povlačenjem iz zakonodavnog postupka Prijedloga Zakona o izmjenama Zakona o radu, s Konačnim prijedlogom zakona, koji je Vlada Republike Hrvatske aktom klasa: 110-01/10-01/01, urbroj: 5030104-10-1 od 28. svibnja 2010. uputila u zakonodavni postupak, prestale postojati pretpostavke za raspisivanje referenduma koje je zatražilo 15,95% (717.149) birača u Republici Hrvatskoj u vezi s referendumskim pitanjem: "Jeste li za zadržavanje važećih zakonskih odredbi o produženoj primjeni pravnih pravila sadržanih u kolektivnim ugovorima i otkazivanju kolektivnih ugovora?"*“.

I.5. Sukladno iznijetom, ovaj Odbor smatra da se ustavna i zakonska formulacija „*ako to zatraži deset posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj*“ odnosi na sve hrvatske državljane s navršenih 18 godina (birače) koji imaju opće i jednako biračko pravo te da se u predmetnom slučaju referendum, raspisivanje kojega je po navodima Građanske inicijative „U ime obitelji“ zatražilo 380.649 birača, ne može raspisati jer raspisivanje istoga nije zatražilo deset posto od ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj.

Budući je člankom 95. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske Hrvatskom saboru prepuštena mogućnost da se Ustavnom sudu obrati i kada postoje dvojbe o formalnoj dopuštenosti raspisivanja referenduma, kao što je sada slučaj, to Odbor smatra potrebnim predložiti Hrvatskom saboru da postupi u skladu s navedenom odredbom Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

I.6. Slijedom svega navedenog, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav, smatrajući da raspisivanje referenduma kada to zatraži 380.649 birača nije dopušteno, na 74. sjednici, održanoj 06. studenoga 2014. jednoglasno (10 glasova „ZA“) predložio je Hrvatskom saboru da, na temelju odredbe članka 81. Ustava i članka 95. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, donese predloženu odluku.

II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI

Uz točku I.

U točki I. ove Odluke utvrđuje se da će Hrvatski sabor, sukladno članku 95. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, od Ustavnog suda Republike Hrvatske tražiti da utvrdi jesu li ispunjene pretpostavke iz članka 87. stavka 1. do 3. Ustava Republike Hrvatske za raspisivanje državnog referenduma na temelju Zahtjeva za raspisivanje državnog referenduma Građanske inicijative „U ime obitelji“ koji je predsjednik Hrvatskoga sabora zaprimio dana 22. listopada 2014. godine, a kojim se traži raspisivanje državnog referenduma s pitanjem:

„Jeste li za to da se na referendumu donese sljedeći Ustavni zakon?

USTAVNI ZAKON O IZMJENI USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 1.

U Ustavu Republike Hrvatske članak 73. mijenja se i sada glasi:

„Zastupnici se u Hrvatski sabor biraju na vrijeme od četiri godine.

Zastupnici se u Hrvatski sabor, osim zastupnika nacionalnih manjina, biraju prema sustavu razmjernog predstavnštva.

Birač može glasovati za jednu od predloženih lista kandidata i može označiti do tri kandidata koji imaju prednost pred ostalim kandidatima na listi za koju je glasovao (preferirani glas).

Izabrani se kandidati s pojedine liste utvrđuju isključivo na temelju najvećeg broja preferiranih glasova. Ako su dva ili više kandidata dobila isti broj preferiranih glasova ili se izbor kandidata ne može utvrditi na temelju preferiranih glasova, tada se izabire kandidat koji je prije po redoslijedu na listi kandidata.

U svakoj izbornoj jedinici se bira najmanje 20 zastupnika. Izborne jedinice ne smiju dijeliti zakonom utvrđena područja Grada Zagreba i županija Republike Hrvatske. Zastupnička će se mjesta raspodijeliti između izbornih jedinica na temelju izračuna odnosa broja birača u svakoj izbornoj jedinici i ukupnog broja birača u Republici Hrvatskoj.

O područjima izbornih jedinica za izbor zastupnika u Hrvatski sabor donijet će se poseban zakon.

Ako se ne donese zakon o područjima izbornih jedinica iz prethodnog stavka, Republika Hrvatska činit će jednu izbornu jedinicu.

Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj biraju zastupnike u posebnoj izbornoj jedinici.

Pravo na sudjelovanje u diobi zastupničkih mjesta u izornoj jedinici ostvaruju kandidacijske liste koje su na izborima dobile najmanje 3% važećih glasova birača. U slučaju da Republika Hrvatska čini jednu izornu jedinicu za izbor zastupnika, pravo na sudjelovanje u diobi zastupničkih mjesta u izornoj jedinici ostvaruju kandidacijske liste koje su na izborima dobile najmanje 2% važećih glasova birača.

Pravo predlaganja stranačkih i neovisnih lista za izbor zastupnika u Sabor imaju sve političke stranke koje imaju zastupnike u Saboru na dan objave odluke o raspisivanju izbora te političke stranke i skupine birača koji prikupe najmanje 3000 potpisa birača.

Nisu dopuštene zajedničke kandidacijske liste dviju ili više političkih stranaka.

Birači na izborima mogu glasovati: na biračkom mjestu, dopisnim ili elektroničkim putem.

Način izbora zastupnika nacionalnih manjina uređuje se zakonom kojim se uređuju prava nacionalnih manjina.

Zakonom se određuje broj, uvjeti i postupak izbora zastupnika u Hrvatski sabor.“

Članak 2.

Ovaj Ustavni zakon stupa na snagu danom donošenja odluke o njegovu prihvaćanju na referendumu.“

Uz točku II.

Određuje se dan stupanja na snagu predmetne Odluke kao i da će se ova Odluka objaviti u „Narodnim novinama“.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ODLUKE

Za provedbu ove odluke nije potrebno osigurati sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.